

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce **V. F.**, zastoupeného JUDr. Lubomírem Müllerem, advokátem se sídlem Praha 9, Bryksova 939, P.O. Box 90, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha 5, Křížová 25, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 2. 5. 2002,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žalovanému se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou (opravným prostředkem) podaným v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 2. 5. 2002, kterým byla zamítnuta jeho žádost o poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona č. 261/2001 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky účastníkům národního boje za osvobození, politickým vězňům a osobám z rasových nebo náboženských důvodů soustředěných do vojenských pracovních táborů a o změně zákona č. 39/2000 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky příslušníkům československých zahraničních armád a spojeneckých armád v letech 1939 až 1945, s odůvodněním, že žádost o odškodnění za dobu věznění od 22. 4. 1987 do 29. 10. 1988 uplatnil dne 4. 12. 2001 a v té době nebyl odsuzující rozsudek Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 27. 5. 1987, sp. zn. 4 T 115/87 zrušen ani podle zákona č. 119/1990 Sb., ani podle zákona č. 198/1993 Sb.

Žalobce v žalobě (opravném prostředku) namítl, že v usnesení Okresního soudu v Litoměřicích č. j. Nt 1009/2001 je v odůvodnění jednoznačně uveden zákon č. 198/1993 Sb., navíc je konstatován i soulad se zákonem č. 119/1990 Sb., snad jen mimo zmeškání lhůty. Svůj nárok proto považuje za důvodný a rozhodnutí žalované za nesprávné.

Žalovaná v písemném vyjádření poukázala na znění zákona č. 261/2001 Sb. s tím, že § 2 odst. 1 stanoví, na které osoby se vztahuje. Pokud jde o odsouzení, musí být splněny podmínky zrušení rozhodnutí o věznění podle zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, nebo podle zákona č. 198/1993 Sb., o protiprávnosti komunistického režimu. V případě rozhodnutí vydaných na základě § 33 zákona č. 119/1990 Sb. není situace jednoznačná a např. rozsudkem Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7A 508/2002 bylo vysloveno, že zrušením rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 261/2001 Sb. zmíněná účast na rehabilitaci naplněna není, neboť se tak žádné rozhodnutí o věznění neruší. Žalobce ve lhůtě stanovené v § 6 zákona č. 119/1990 Sb. nepodal návrh na přezkumné řízení, a pokud jde o lhůtu, odkazuje žalovaná na nález pléna Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 46/2000 (zveřejněný pod č. 279/2001 Sb.), jímž byl odmítnut návrh na zrušení tohoto ustanovení s odůvodněním, že každý rehabilitační zákon zavedl určitou proceduru uplatnění nároků, včetně určení lhůt k jejich uplatnění. Stanovení časového limitu pro uplatnění nároku podle Ústavního soudu není v rozporu s principem rovnosti občanů, ani se jím nediskriminuje žádná skupina občanů, nýbrž se tak jen dává průchod potřebě, aby právo bylo uplatněno ve stanovené lhůtě. Lhůta sama nemůže být protiústavní, neboť zaručuje právní jistotu. Žalovaná uzavírá, že navrhovatel (žalobce) měl zaručeno právo domáhat se u soudu svého práva, ovšem ve lhůtě této možnosti nevyužil. Ke zrušení jeho rozhodnutí tak došlo na základě žádosti o povolení obnovy řízení a jeho účast na soudní rehabilitaci byla deklarována až rozhodnutím podle § 33 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb. Proto navrhuje zamítnutí žaloby.

Věc nebyla skončena Vrchním soudem v Praze do 31. 12. 2002, proto byla podle § 132 zákona 150/2002 Sb., soudní řád správní, postoupena Nejvyššímu správnímu soudu k dokončení v řízení podle ustanovení části třetí hlavy druhé dílu prvního soudního řádu správního (dále jen s. ř. s.) - tedy v řízení o žalobách proti rozhodnutím správního orgánu.

Žalobce Nejvyššímu správnímu soudu předložil kopii usnesení Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 19. 9. 2002 o účasti na soudní rehabilitaci podle § 33 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb. a stejnopis žaloby podaný u Městského soudu v Praze proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 6. 2003, kterým zamítla jeho další žádost o odškodnění, a to ze dne 27. 12. 2002, podanou z téhož titulu, ovšem doplněnou o uvedené rehabilitační rozhodnutí.

Ze spisu předloženého žalovanou k tomu vyplynulo, že žalobce poprvé požádal o poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona č. 261/2001 Sb. dne 4. 12. 2001 a k žádosti připojil usnesení Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 21. 11. 2001, č. j. Nt 1009/2001 - 46 o povolení obnovy řízení podle § 278 odst. 1 trestního řádu v trestní věci bývalého Vojenského obvodového soudu Litoměřice sp. zn. 4 T 115/87 a zrušení rozsudku tohoto soudu ze dne 27. 5. 1987 podle § 284 odst. 1 tr. řádu. V usnesení je konstatováno odsouzení žadatele rozsudkem ze dne 27. 5. 1987 pro trestný čin nenastoupení služby v ozbrojených silách podle § 269 odst. 1 trestního zákona a výkon trestu v době od 22. 4. 1987 do 29. 10. 1988. Dále žadatel k žádosti připojil rozsudek Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 21. 11. 2001, č. j. 5T 195/2001 - 7 o zproštění obžaloby V. F. podle § 226 písm. b) tr. řádu z důvodů, že spáchaný skutek není trestným činem. Žádost byla zamítnuta rozhodnutím žalobou napadeným, tj. rozhodnutím ze dne 2. 5. 2002, z důvodů výše popsaných. Dne 27. 12. 2002 podal žalobce novou žádost, k níž připojil kopii usnesení Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 19. 9. 2002, sp. zn. Rt 2/2000, podle něhož je účasten soudní rehabilitace podle § 33 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb. Žalovaná rozhodnutím ze dne 5. 6. 2003, žádost zamítla pro překážku *rei iudicate* s tím, že se opakovanou žádostí domáhá odškodnění za stejnou dobu věznění jako v žádosti první, o níž již bylo rozhodnuto.

Ze spisu zdejšího soudu sp. zn. 6 Ads 74/2005 soud zjistil, že rozhodnutí žalované o druhé žádosti žalobce bylo napadeno žalobou u Městského soudu v Praze, který rozsudkem ze dne 30. 9. 2004, č. j. 7 A 192/2003 - 22 rozhodnutí žalované zrušil a věc jí vrátil k dalšímu řízení, když vyslovil, že se nemůže jednat o překážku věci rozhodnuté za situace, kdy obě žádosti stojí na jiném skutkovém i právním základu. Rozsudek byl napaden kasační stížností, o níž Nejvyšší správní soud dosud nerozhodl.

Nejvyšší správní soud žalobu podanou proti rozhodnutí žalované ze dne 2. 5. 2002, rozsudkem ze dne 9. 10. 2003, č. j. 5 A 544/2002 - 25 zamítl z důvodů, že i když žalobce byl vězněn pro trestný čin politického charakteru a toto rozhodnutí bylo zrušeno, nedošlo ke zrušení způsobem, který předpokládá zákon č. 261/2001 Sb. Zrušení odsuzujícího rozhodnutí cestou obnovy řízení podle trestního řádu nesouvisí s politickou motivací odsouzení, ale vychází jen ze zákonem splněných podmínek obnovy řízení. Rehabilitačním usnesením dodatečně předloženým se soud nezabýval, neboť vycházel ze skutkového stavu v době rozhodování žalované, která toto usnesení před svým rozhodnutím neměla k dispozici, a nebylo by možno jí vytýkat, že se s ním nevypořádala. Současně soud přihlížel k tomu, že žalobce podal novou žádost, k níž tento doklad připojil, a bylo vydáno další rozhodnutí, které je předmětem soudního přezkumu.

Tento rozsudek byl zrušen nálezem Ústavního soudu ze dne 2. 6. 2005, sp. zn. I. ÚS 605/2003, který postup Nejvyššího správního soudu označil za sice odpovídající úzce pozitivněprávnímu pohledu, ale za příliš formalistický. Vzhledem ke specifčnosti věci proto měl Nejvyšší správní soud přihlížet k usnesení předloženému v průběhu řízení, a pokud tak neučinil, porušil stěžovatelova základní práva podle § 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, jakož i čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

V dalším řízení proto Nejvyšší správní soud v intencích cit. nálezu Ústavního soudu doplnil dokazování listinou předloženou soudu po vydání správního rozhodnutí a toto rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.).

Při jednání, které bylo nařízeno právě z důvodů nezbytnosti provedení důkazu, který nebyl ve správním řízení k dispozici, zástupce žalobce zdůraznil, že odsuzující rozsudek žalobce byl zrušen a není rozhodné, že se tak stalo cestou obnovy řízení. Již tato skutečnost měla být považována za naplnění zákonných podmínek. Navíc pak žalobce získal rozhodnutí soudu deklarující jeho účast na rehabilitaci a k němu by soud měl přihlížet. Dále poukázal na skutečnost, že nález Ústavního soudu ze dne 2. 6. 2005 zrušující předchozí soudní rozhodnutí o této žalobě byl vyhlášen až dne 3. 8. 2005, a tedy nebyl znám rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu, který v obdobné věci rozhodoval dne 22. 7. 2005. Při řešení střetu zmíněného nálezu a rozhodnutí rozšířeného senátu by měl Nejvyšší správní soud v této věci vážít možnost opětovného předložení problému rozšířenému senátu nebo podání návrhu Ústavnímu soudu na zrušení části ust. § 2 odst. 1 zákona č. 261/2001 Sb. stanovící konkrétní způsob zrušení odsuzujícího rozhodnutí jako podmínku pro přiznání jednorázové částky.

Pověřený pracovník žalované s poukazem na písemné vyjádření k žalobě zdůraznil jednoznačné zákonné podmínky pro vyhovění žádosti, které v daném případě splněny nebyly. Ust. § 33 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb. se vztahuje jen na osoby neodsouzené a jeho užití na případ žalobce nelze aplikovat. Usnesení Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 19. 9. 2002 označil za nezákonné a nerozhodné.

K tomu zástupce žalobce replikoval, že žalované nepřísluší hodnotit zákonnost soudního rozhodnutí, jde o rozhodnutí existující, pravomocné, zrušeno nebylo. Pokud Ústavní soud jen pro nehodnocení tohoto dokladu soudem jeho předchozí rozhodnutí zrušil, dal tím současně najevo, že se jedná o doklad, který by měl mít na věcné posouzení vliv. Ust. § 33 zákona č. 119/1990 Sb. přiznává stejné postavení osobám obviněným, obžalovaným i odsouzeným. Nakonec poukázal na rozdílnou rozhodovací praxi žalované, která v několika případech na základě shodných podkladů jednorázové odškodnění poskytla a tím založila žalobci nerovné postavení, a její rozhodnutí je tak diskriminující.

Při jednání byl proveden důkaz usnesením Okresního soudu Litoměřice ze dne 19. 9. 2002, sp. zn. Rt 2/2002 vyslovujícím, že žalobce je podle § 33 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb. účasten soudní rehabilitace.

Při posouzení věci soud vycházel z platné právní úpravy, přičemž vzal v úvahu jak nález Ústavního soudu ze dne 2. června 2005, sp. zn. I. ÚS 605/2003, tak i rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 22. 7. 2005, č. j. 3 Ads 33/2004 - 84.

Podle ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 261/2001 Sb., se právo na poskytnutí jednorázové peněžní částky podle tohoto zákona vztahuje na občany České republiky, kteří byli vězněni mezi 25. únorem 1948 a 1. lednem 1990 a u kterých bylo rozhodnutí o jejich věznění zcela nebo částečně zrušeno podle zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, ve znění pozdějších předpisů, nebo podle zákona č. 198/1993 Sb., o protiprávnosti komunistického režimu a o odporu proti němu (dále jen "politický vězeň"). Podle § 3 zákona č. 261/2001 Sb. jsou političtí vězni, vdovy a vdovci po nich oprávněnými osobami, které mají nárok na poskytnutí jednorázové částky.

Není sporu o tom, že rozhodnutí o žalobcově odsouzení za trestný čin, jenž je uveden v § 4 zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci (nenastoupení služby v ozbrojených silách), bylo zrušeno na základě povolené obnovy řízení podle obecných předpisů o trestním řízení v roce 2001 a posléze bylo vydáno usnesení Okresního soudu v Litoměřicích v r. 2002 o tom, že žalobce je podle § 33 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, *per analogiam*, účasten této soudní rehabilitace.

Ustanovení § 33 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, stanovilo, že tohoto zákona se užije obdobně k rehabilitaci a odškodnění osob nezákonně zbavených osobní svobody nebo majetku v souvislosti s trestnými činy uvedenými v § 2 a § 4 ve vymezeném období, i když nebylo zahájeno trestní stíhání, pokud nedošlo k odškodnění podle dříve platných předpisů.

Návrh na zahájení přezkumného řízení bylo podle § 6 odst. 1 zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci možno podat nejpozději do dvou let ode dne účinnosti tohoto zákona. Podle § 36 nabyl uvedený zákon účinnosti 1. 7. 1990.

Je pravdou že rehabilitace podle § 33 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb. (při užití *per analogiam*) ve vztahu k naplnění podmínek pro poskytnutí odškodnění podle zákona č. 261/2001 Sb. byla soudy v minulosti posuzována různě, ostatně oba účastníci také poukazují na rozhodnutí svědčící ve prospěch jejich právního názoru. V současné době však již došlo ke sjednocení právních názorů, a to rozhodnutím rozšířeného senátu Nejvyššího

správního soudu (§ 17 s. ř. s.), který ve věci sp. zn. 3 Ads 33/2004 dne 22. 7. 2005 (rozsudek č. j. 3 Ads 33/2004 - 84, dosud nepublikováno) přijal tento závěr:

„... Tento trestný čin je uveden v § 4 písm. c) zákona č. 119/1990 Sb. [pozn. Nejvyššího správního soudu: v této věci šlo o trestný čin podle zákona č. 86/1950 Sb., v projednávané věci o trestný čin uvedený v § 4 písm. e) zákona č. 119/1990 Sb., podle zákona č. 140/1961 Sb.], a žalobce tak mohl soudní rehabilitace dosáhnout cestou přezkumného řízení soudního podle oddílu třetího tohoto zákona. Tímto způsobem však žalobce rehabilitován nebyl, neboť nepodal návrh na zahájení řízení ve lhůtě stanovené v § 6 citovaného zákona. Konstitutivní rozhodnutí o zrušení odsuzujícího rozsudku tedy bylo vydáno podle obecných ustanovení trestního řádu o obnově řízení, nikoli v řízení podle zákona č. 119/1990 Sb. Na této pro rozhodnutí ve věci nejpodstatnější skutečnosti nemění podle názoru Nejvyššího správního soudu nic ani existence usnesení o účasti žalobce na soudní rehabilitaci *per analogiam* dle § 33 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb. Jednak toto usnesení má pouze deklaratorní charakter a jak již bylo uvedeno ... žádné rozhodnutí se jím neruší, jednak toto usnesení (a jemu podobná v dalších případech) bylo vydáno v důsledku porušení zákona ve prospěch žalobce, jak judikoval Nejvyšší soud ve svém rozsudku sp. zn. 4 Tz 98/2003 ze dne 23. 9. 2003. Nejvyšší soud, když rozhodoval o stížnosti pro porušení zákona, vyložil, že „ustanovení § 33 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb., bylo přípustné použít v rehabilitačním řízení pouze tehdy, pokud dotyčná osoba nebyla pravomocně odsouzena za skutky uvedené v § 2 a 4 v určeném časovém období ... Vzhledem k tomu, že zákonnou úpravou je přesně a podrobně stanoveno, na jaký okruh osob a za jakých podmínek lze příslušná ustanovení zákona o soudní rehabilitaci vztáhnout, nepřichází v úvahu postup známý jako *analogie iuris*, neboť ten je možný pouze v případech, kdy právní úprava chybí, ale ani postup známý jako *analogie legis*, vzhledem k tomu, že obviněný své rehabilitace dosáhl, byť prostřednictvím jiného soudního postupu, a to výhradně podle ustanovení trestního řádu a trestního zákona. V důsledku toho může být za své původní odsouzení a pobyt ve výkonu trestu odškodněn v souladu s platnou právní úpravou podle zákona č. 82/1998 Sb.“

Nejvyšší správní soud tedy v rozšířeném senátě posuzujícím výše označenou právní věc shledal, že vydání usnesení o účasti žalobce na soudní rehabilitaci *per analogiam* podle § 33 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb. není právně relevantní skutečností pro posouzení nároku na jednorázovou peněžní částku podle zákona č. 261/2001 Sb.

Pro právě posuzovanou věc jsou veškeré právní závěry učiněné rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu v rozsudku č. j. 3 Ads 33/2004 - 84, jehož stěžejní úlohou je sjednotit názory senátů Nejvyššího správního soudu na určitou právní otázku a tak nepřímo sjednotit i postup krajských soudů (a ve svých důsledcích i správních orgánů), určující. Navíc se pro posuzovanou věc dodává: Lhůta stanovená v zákoně č. 119/1990 Sb. (§ 6) a její ústavní konformita byla posouzena v plénu Ústavního soudu (sp. zn. Pl. ÚS 46/2000); Ústavní soud tehdy konstatoval, že stanovení časového limitu není v rozporu s principem rovnosti, neboť se tím nezvýhodňuje žádná sociální skupina na úkor jiné, ani se nediskriminuje některá sociální skupina, nýbrž se tak dává jen průchod potřebě, aby právo bylo uplatněno ve stanovené lhůtě. Usnesení Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 19. 9. 2002, sp. zn. 2 Rt 2/2002 nezastírá účelovost vyjádřenou posledním odstavci odůvodnění. Jak uvedl Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 17. 8. 2005, č. j. 6 Ads 40/2004 - 62 jde o usnesení vydané *ryze účelově, a to právě jen proto, aby přispělo alespoň jakkoli formálně ke splnění podmínek nároku na peněžité plnění, nikoliv však proto, že by řešilo situaci zákonem neupravenou, kde užití analogie mohlo nalézt své místo.*

O řadě takovýchto obdobných usnesení Nejvyšší soud vyslovil, že jimi byl porušen zákon (sp. zn. 4 Tz 98/2003, 4 Tz 190/2003, 4 Tz 196/2003, 4 Tz 76/2003). Nejvyšší správní soud shledává nemožným, aby se rozhodnutí správního orgánu jako o závazný podklad opíralo o rozhodnutí, které nejvyšší orgán soudní moci shledá nezákonným v typově zcela shodných případech. Nejvyšší správní soud rovněž přisvědčuje stěžovatelce (poznámka soudu: v dané věci žalované) v názoru na vznik nerovnosti, která by měla původ v tom, že řada oprávněných osob nepodala včas návrh na přezkumné řízení podle zákona o soudní rehabilitaci, a proto nemohla splnit podmínky nároku na plnění podle zákona č. 261/2001 Sb., anebo rozhodnutí o jejich odsouzení byla z různých příčin zrušena podle obecných předpisů o trestním řízení. Vůči oběma těmito skupinám by přiznání nároku žalobci zakládalo významnou nerovnost. Nejvyšší správní soud je si vědom potřeby posuzovat právní otázky související se záměry rehabilitace extenzivně ve prospěch postižených osob; zastává však názor, že tak nemůže činit v případech, kdy žalobce nevyužil možností, které mu zákon č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci dával na zcela rovnocenném základě jako všem ostatním postiženým osobám. Současně však vyjadřuje přesvědčení, že v posuzované věci by nešlo jen o extenzivní výklad, nýbrž o výklad contra legem vedoucí k významným nerovnostem ve skupině osob, jež návrh na přezkumné řízení podle zákona č. 119/1990 Sb. ve stanovených lhůtách nepodaly, popřípadě podaly opožděně a jimž byly žádosti o peněžité plnění zamítny, což bylo začasť shledáno v souladu se zákonem i při soudním přezkumu takovýchto rozhodnutí.

Lze tak shrnout, že zákon č. 261/2001 Sb. považuje za politického vězně pouze takového vězně, u něhož bylo rozhodnutí o jeho věznění zrušeno buď podle zákona č. 119/1990 Sb. nebo podle zákona č. 198/1993 Sb. Některá pravomocná odsuzující soudní rozhodnutí byla sice zrušena přímo zákonem č. 119/1990 Sb. (§ 2), ovšem trestného činu, pro který byl žalobce odsouzen, se tento postup netýkal. Ke zrušení daného odsuzujícího rozsudku podle zákona č. 119/1990 Sb. by tak mohlo dojít jen k návrhu podle § 5 zákona, nebo v důsledku stížnosti pro porušení zákona podané podle § 30 odst. 2 zákona generálním prokurátorem. I když žalobce byl vězněn pro trestný čin politického charakteru a toto rozhodnutí bylo zrušeno, nedošlo ke zrušení způsobem, který předpokládá zákon č. 261/2001 Sb. Ust. § 33 odst. 3 zákona č. 119/1990 Sb. na to nemá v daném případě žádný vliv, žalobce je v postavení osoby odsouzené. Žalobce, který v obecném pojetí byl politickým vězněm, nesplňuje tímto zákonem stanovenou podmínku pro postavení politického vězně ve smyslu tohoto zákona. Zákon č. 261/2001 Sb. totiž legislativní zkratku „politický vězeň“ zavádí jen pro účely tohoto zákona a stanoví podmínky k naplnění tohoto pojmu. Přitom nárok na jednorázovou peněžní částku zákon přiznává jen politickému vězni ve smyslu tohoto zákona. Zrušení odsuzujícího rozhodnutí cestou obnovy řízení podle trestního řádu nesouvisí s politickou motivací odsouzení, ale vychází jen ze zákonem splněných podmínek obnovy řízení. Zrušení rozsudku jako nezákonného odpovídá případně možnost náhrady škody podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem. Rehabilitace podle § 33 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb. *per analogiím*, jak výše uvedeno, naplněním podmínek zákona rovněž není. Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro přerušení řízení podle § 48 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a pro předložení návrhu Ústavnímu soudu podle čl. 95 odst. 2 Ústavy, neboť nedošel k závěru, že zákon č. 261/2001 Sb. jako celek a ani jeho ust. § 2 odst. 1, jehož má být při řešení věci použito, je v rozporu s ústavním pořádkem. Cílem restitučních a rehabilitačních předpisů obecně bylo odstranění některých křivd způsobených minulým režimem, ať už formou naturálních restitucí či poskytnutím odškodnění. Zákony byly vydávány při vědomí, že nikdy nelze poskytnout zadostiučinění všem a v plném rozsahu. Proto stanovily určitá kritéria vymezující okruh oprávněných osob i podmínky pro plnění

včetně zákonných lhůt. Nelze považovat za diskriminační vůči žalobci, že mu nebyly uznány doklady, které zákon pro poskytnutí jednorázové částky za rozhodné neoznačil, a to zejména za situace, že mu nic nebránilo dosáhnout zcela rovného postavení využitím i jemu zákonem daných možností. Stejně tak nelze označit za diskriminační skutečnost, že žalobce poskytl za obdobných podmínek plnění několika jiným osobám, byť nejednost rozhodovací činnosti je jistě jevem krajně nežádoucím. Nerovnost v postavení žalobce však nemůže být založena tím, že v jeho prospěch žalovaný neporušil zákon tak jako v případech, na které poukazuje. Žalovaná mimo to v době vydání napadeného rozhodnutí usnesení Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 19. 9. 2002 neměla k dispozici, a ani nemohla, neboť v té době nebylo ani vydáno. Nelze jí tak vytýkat, že se s ním nevypořádala. Naplnění podmínek zákona posoudila na základě dokladů předložených k první žádosti a toto posouzení odpovídá zákonu. Nejvyšší správní soud pak vázán zrušujícím nálezem Ústavního soudu podle § 75 odst. 2 s. ř. s. doplnil dokazování, byť o důkaz, který v době správního rozhodnutí neexistoval. Posouzení adekvátnosti rozhodnutí o účasti na rehabilitaci pak, jak výše uvedeno, závazným a sjednocujícím způsobem učinil rozšířený senát NSS. Přitom, i při vyhlášení nálezu Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 605/2003 po rozhodnutí rozšířeného senátu, nelze hovořit o jejich názorovém střetu. Nález Ústavního soudu, byť uvádí, že rozhodnutí Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 19. 9. 2002 nemělo být soudem při hodnocení rozhodných skutečností opomenuto, nevyjadřuje se nijak, tím méně závazně, k meritornímu posouzení věci ani k tomu, zda takové rozhodnutí může být naplněním podmínek zákona pro poskytnutí jednorázové částky. Proto soud neshledal ani důvod pro opětovné předložení věci rozšířenému senátu pro kolizi s názorem Ústavního soudu, který by vedl k jinému právnímu posouzení.

Z důvodů shora uvedených Nejvyšší správní soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Žalobce neměl v tomto soudním řízení úspěch, podle § 60 odst. 1 s. ř. s. nemá právo na náhradu nákladů řízení, žalovaná náhradu nákladů řízení nepožadovala, proto bylo rozhodnuto o jejich nepřiznání.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. října 2005

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu